

тив Севастопольського музею краєзнавства знову «працює» – хоча б дивлячись на читача й усміхаючись новій знахідці при розкопках або вдалому походу куди-небудь у гори. Тут уже йдеться не стільки про зв'язок поколінь дослідників – тут уже можна просто констатувати: історія є живою допоки нащадки цікавляться нею, допоки вони відчують свою відповідальність за збереження набутого до них. І книга В.В. Акімченкова в цьому сенсі – справді цінне та своєчасне видання.

Завершуючи приємну місію презентації нового видання, висловимо подяку засновнику серії «Біобібліографія кримознавства» проф. А.А. Непомнящому, який невтомно дарує спільноті істориків нові, якісні й цікаві дослідження, а також виховує дійсно талановитих і яскравих молодих вчених. В.В. Акімченкову ж побажаємо знайти свій неповторний шлях у науці, адже те, що він спроможний робити своє діло якісно вже доведено.

Подано до друку: 18.05.2012 р.

Т.В. КОТОВИЧ

**Новый справочник по археологическому
музейному делу**

Рец. на кн.: Археологичне музейництво.

Енциклопедичний довідник (авт.-уклад. Д.В. Кепін) /

Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК. –

К., 2010. – 268 с.

На современном этапе развития музеологии в разных странах мира значительное внимание уделяется развитию теории этой науки и применению ее в практической деятельности музеев.

В этом отношении издание, подготовленное музеологом, кандидатом исторических наук Д.В. Кепиным, раскрывающее проблемы сохранения и экспонирования недвижимых памятников первобытной культуры (аполитейных обществ) является своевременным и актуальным.

Словарь структурирован по трем тематическим разделам и завершается обширной библиографией по данной теме.

В разделе 1 «Теория, история и практика памятниковоохранной и музейной деятельности в контексте сохранения памятников первобытной археологии» автор приводит 126 дефиниций, а также 3 очерка, характеризующих историю музейного дела как в Украине, так и в других странах Европы. В этой связи отмечу, что в историческом очерке, освещающем музейное дело в зарубежных странах Европы (с. 38–58). Д.В. Кепин мало уделил внимания возникновению и развитию археологических собраний по истории первобытного общества на территории современной Беларуси. Возможно, это связано с тем, что в силу объективных

причин, автору недоступны опубликованные работы белорусских ученых по этому вопросу.

Большой интерес для белорусских читателей представляет очерк, рассматривающий историю археологической музейной деятельности в Украине. Оправданным является, использование литературы по естествознанию, которая по мнению составителя словаря необходима при проектировании музеев с соответствующими экспозициями, раскрывающими различные темы из истории культуры древнего человека. Важным является выделение в прикладной музеологии археологической скансенологии. Автор рассматривает ее как междисциплинарную науку со своим объектом и предметом исследования.

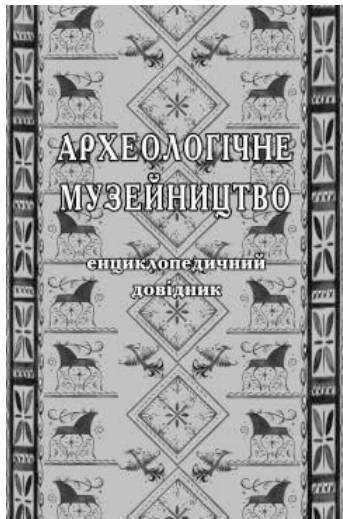
Заслуживает внимание рассмотрение современных подходов дефиниций «музееведение» и «памятникведение» как научных дисциплин. Однако, в этом контексте Д.В. Кепин не рассматривает достижения белорусских ученых, в частности А.А. Гужаловского, А.Н. Колбаско, А.Б. Сташкевич, А.И. Смолика, Т.А. Джумантаевой.

В разделе 2 «Музеефицированные памятники, археодомы, экспозиции по истории первобытности», Д.В. Кепин по территориально-административному принципу) и в алфавитном порядке подает характеристику 171 музея под открытым небом. Следует отметить, что исходя из приведенных музеефицированных памятников в некоторых странах, эта цифра может быть больше, так как рассматриваются суммарно по отношению к определенному населенному пункту. Этот раздел можно считать своеобразной базой данных, имеющей практическое значение в рекреационной географии и туризме.

Третий раздел «Персоналии» содержит 99 небольших статей о деятельности ученых разных специальностей, внесших свой вклад в сохранение и экспонирование памятников древнейшей культуры человечества.

Библиография, насчитывающая 1396 опубликованных источника, дает возможность читателям глубже рассмотреть различные аспекты истории становления и развития музеологии и археологического музейного дела в частности. Круг источников, использованных автором при подготовке значительно больше, так как в тематических разделах также есть ссылки на литературу, часть которой не приведена в общем списке.

Таким образом, книга, автором-составителем которой является Д.В. Кепин – первое издание справочного характера в музеологии на постсоветском про-

странстве, раскрывающее историю и современные подходы к музеефикации памятников каменного века и эпох энеолита-бронзы. Книга с успехом может быть использована в педагогической практике вузов, где готовят специалистов по музеологии и охране культурного наследия, а также при организации «археопарков» и музеев по истории первобытного общества.

Подано до друку: 08.02.2012 р.

Н.Г. НОВИЧЕНКОВА

**III Міжнародна науково-практична конференція
«Історико-культурна спадщина Причорномор'я:
вивчення та використання в освіті та туризмі»
(28–30 квітня 2011 р., м. Ялта)**

Кримським гуманітарним університетом (м. Ялта) спільно з Ялтинським історико-літературним музеєм регулярно проводяться науково-практичні конференції історико-краєзнавчого спрямування, в яких чільне місце посідає археологічна проблематика. За матеріалами цих конференцій – «Християнство на Південному узбережжі Криму» (2000 р.), «Пам'ятки Південного узбережжя Криму: вчора, сьогодні, завтра» (2002 р.), «Пам'ятки Криму: історичне минуле і сучасність» (2004 р.) – надруковано 3 збірники наукових праць.

Усі згадані наукові форуми, присвячені проблемам вивчення, використання й охорони вітчизняної історико-культурної спадщини з регіональних спочатку перетворилися на всеукраїнські, згодом набули й міжнародного характеру. На конференції 2004 р. у зв'язку з тим, що учасниками розробляються наукові проблеми, які стосуються не тільки територію Кримського півострова, але й суміжних регіонів, було прийнято рішення розширити географічні межі конференції й надати їй постійну назву – «Історико-культурна спадщина Причорномор'я: вивчення та використання в освіті та туризмі». Так остаточно визначилися нагальні напрями і тематика досліджень, що репрезентуються в доповідях та повідомленнях й об'єднують усіх учасників Ялтинської конференції:

- 1) вивчення пам'яток археології, історії та культури;
- 2) використання історико-культурної спадщини Причорномор'я у розвитку гуманітарної освіти;

На пленарному засіданні 28 квітня виступили: проректор з наукової роботи Кримського гуманітарного університету, к.п.н., доцент *О.Ю. Пономарьова*, яка ознайомила учасників конференції з історією, напрямками та результатами наукових досліджень університету; д.і.н., проф. Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського *А.А. Непомнящий*, який поділився досвідом роботи спецради із захисту дисертацій за спеціальністю «Пам'яткознавство.